

Svet
Evropske unije

Bruselj, 1. december 2023
(OR. en)

13452/23

LIMITE

PECHE 383

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0281 (NLE)

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na zasedanjih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu, in razveljavitvi Sklepa (EU) 2020/1582

SKLEP SVETA (EU) 2023/...

z dne ...

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa
na zasedanjih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje
nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu,
in razveljavitvi Sklepa (EU) 2020/1582**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43 v povezavi s členom 218(9)
Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta (EU) 2019/407¹ sklenila Sporazum za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu² (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Sporazum je začel veljati 25. junija 2021.
- (2) Zasedanje pogodbenic je pristojno za sprejetje ukrepov, s katerimi se zagotovi izvajanje Sporazuma, da se izpolni cilj, ki je preprečiti nereguliran ribolov na območju odprtega morja v osrednjem Arktičnem oceanu z uporabo previdnostnih ukrepov za ohranjanje in upravljanje v okviru dolgoročne strategije za ohranitev zdravih morskih ekosistemov ter zagotovitev ohranjanja in trajnostne uporabe staležev rib. Taki ukrepi lahko postanejo zavezujoči za Unijo.

¹ Sklep Sveta (EU) 2019/407 z dne 4. marca 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu (UL L 73, 15.3.2019, str. 1).

² UL L 73, 15.3.2019, str. 3.

- (3) V Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ je določeno, da mora Unija zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture okoljsko dolgoročno trajnostne in upravljane na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano. Prav tako je določeno, da mora Unija uporabiti previdnostni pristop k upravljanju ribištva, njen cilj pa je zagotoviti, da se izkoriščanje živih morskih bioloških virov izvaja na način, ki dovoljuje obnavljanje in ohranjanje populacij lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos. Določeno je tudi, da mora Unija na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja sprejeti ukrepe za upravljanje in ohranjanje, podpirati razvoj znanstvenega znanja in svetovanja, postopoma odpravljati zavržke in spodbujati ribolovne metode, ki prispevajo k bolj selektivnemu ribolovu, preprečevanju in zmanjševanju neželenega ulova v čim večji meri ter ribolovu z majhnim vplivom na morski ekosistem in ribolovne vire. Poleg tega je v Uredbi (EU) št. 1380/2013 izrecno določeno, da mora Unija navedene cilje in načela uporabiti pri vodenju zunanjih odnosov na področju ribištva.

¹ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

- (4) V skladu s sporočili Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vrnitev narave v naša življenja“, „Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam“ in „Strategija ‚od vil do vilic‘ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem, je bistveno zaščititi naravo in obrniti degradacijo ekosistemov. Podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti ne smejo ogroziti razpoložljivosti blaga in storitev, ki jih zdravi morski ekosistemi zagotavljajo ribičem, obalnim skupnostim in človeštvu na splošno.
- (5) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu“ se nanaša na posebne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja s plastiko in morja ter izgube ali opustitve ribolovnega orodja na morju. Poleg tega je cilj sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Pot do zdravega planeta za vse: ničelno onesnaževanje zraka, vode in tal“ zmanjšati za 50 % plastičnih odpadkov na morju in 30 % mikroplastike, ki se sprošča v okolje.

- (6) V skupnem sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Nastavitev poti za trajnostni modri planet“ je poudarjen pomen varstva in ohranjanja morske biotske raznovrstnosti v okviru zunanjega delovanja Evropske unije. Unija je najpomembnejši akter v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva in ribiških organih po vsem svetu. Unija v njih spodbuja trajnost ribjih staležev in pregledno odločanje na podlagi trdnih znanstvenih mnenj ter krepi znanstvene raziskave in skladnost.

- (7) V skladu s skupnim sporočilom visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Evropske komisije o usmeritvi za trajnostni modri planet, sklepi Sveta o mednarodnem upravljanju oceanov v zvezi z navedenim skupnim sporočilom ter skupnim sporočilom visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Evropske komisije o okrepljenem delovanju EU za mirno, trajnostno in uspešno Arktiko je Unija zavezana celovitemu izvajanju Sporazuma, saj varuje morske ekosisteme z uporabo previdnostnega in znanstveno utemeljenega pristopa k prihodnjemu ribolovu v osrednjem Arktičnem oceanu.

- (8) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanju pogodbenic Sporazuma za obdobje 2024–2028, saj bodo ukrepi za ohranjanje in upravljanje iz Sporazuma za Unijo lahko zavezujoči in odločilno vplivali na vsebino prava Unije, in sicer na uredbi Sveta (ES) št. 1005/2008¹ in (ES) št. 1224/2009² ter Uredbo (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta³.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvracanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

² Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Unije za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

³ Uredba (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008 (UL L 347, 28.12.2017, str. 81).

- (9) Trenutno je stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanjih Sporazuma, določeno s Sklepom Sveta (EU) 2020/1582¹. Primerno je navedeni sklep razveljaviti in ga nadomestiti z novim sklepom, ki bo zajemal obdobje 2024–2028.
- (10) Zaradi omejenega znanja o ribolovnih virih in njihove narave na geografskem območju, ki ga zajema Sporazum, ter posledične potrebe, da stališče Unije upošteva nove razmere, vključno z novimi znanstvenimi in drugimi relevantnimi informacijami, predstavljenimi pred ali med zasedanji pogodbenic, je treba v skladu z načelom lojalnega sodelovanja med institucijami Unije iz člena 13(2) Pogodbe o Evropski uniji vzpostaviti postopke za vsakoletno določitev stališča Unije za obdobje 2024–2028.
- (11) Temu sklepu lahko pozneje sledi dodaten ločen sklep Sveta o začetku pogajanj za vzpostavitev ene ali več dodatnih regionalnih ali podregionalnih organizacij ali ureditev za upravljanje ribištva na odprtem morju v Arktičnem oceanu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

¹ Sklep Sveta (EU) 2020/1582 z dne 23. oktobra 2020 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na sestankih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu (UL L 362, 30.10.2020, str. 20).

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na zasedanjih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), je določeno v Prilogi I.

Člen 2

Vsakoletna opredelitev stališča Unije, ki se zastopa na zasedanjih pogodbenic Sporazuma, se določi v skladu s Prilogo II.

Člen 3

Stališče Unije, določeno v Prilogi I, Svet na predlog Komisije oceni in po potrebi revidira najpozneje do letnega zasedanja pogodbenic Sporazuma leta 2029.

Člen 4

Sklep Sveta (EU) 2020/1582 se razveljavi.

Člen 5

Ta sklep začne veljati z dnem sprejetja.

V ...,

Za Svet
predsednik/predsednica

PRILOGA I

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa
na zasedanjih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje
nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu

1. NAČELA

Unija v okviru zasedanj pogodbenic Sporazuma:

- (a) zagotavlja, da so ukrepi, sprejeti v Sporazumu, v skladu z mednarodnim pravom, zlasti s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu iz leta 1982, Sporazuma Združenih narodov v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib iz leta 1995, Sporazuma FAO o spodbujanju usklajevanja ribiških plovil na odprtem morju z mednarodnimi ukrepi za ohranjanje in upravljanje iz leta 1993 ter Sporazuma FAO o ukrepih države pristanišča iz leta 2009;
- (b) spodbuja cilje sporazuma v okviru Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije in na 15. konferenci pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti, zlasti kar zadeva okrepitev varstva morske biotske raznovrstnosti in varstva 30 % svetovnih oceanov prek zaščiteneh morskih območij;

- (c) prispeva k izvajanju evropskega zelenega dogovora v skladu s Sklepi Sveta z dne 23. oktobra 2020 o biotski raznovrstnosti – potrebno je nujno ukrepanje, Sklepi Sveta z dne 10. junija 2021 o oblikovanju Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam, zlasti v zvezi z varstvom narave, ter Sklepi Sveta z dne 19. oktobra 2020 o strategiji „od vil do vilic“ in močnejši Evropi v svetu;
- (d) deluje v skladu s cilji in načeli, ki jim sledi v okviru skupne ribiške politike, zlasti s previdnostnim pristopom in cilji v zvezi z največjim trajnostnim donosom, kot je določeno v členu 2(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013, za spodbujanje ekosistemskega pristopa k upravljanju ribištva, za preprečevanje in čim večje zmanjšanje nenamernega ulova ter postopno odpravo zavržkov, za zmanjšanje vpliva ribolovnih dejavnosti na morske ekosisteme in njihove habitate ter za zagotavljanje primernega življenjskega standarda za tiste, ki so odvisni od ribolovnih dejavnosti, in sicer s spodbujanjem ekonomsko uspešnega in konkurenčnega ribištva Unije ob upoštevanju interesov potrošnikov;
- (e) zagotavlja skladnost s Sklepi Sveta z dne 19. marca 2012 o sporočilu Komisije o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike;
- (f) zagotavlja skladnost s Sklepi Sveta z dne 13. decembra 2022 o mednarodnem upravljanju oceanov za varne, zavarovane, čiste, zdrave in trajnostno upravljane oceane in morja v zvezi z ohranjanjem morske biotske raznovrstnosti;

- (g) zagotavlja skladnost s skupnim sporočilom visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Evropske komisije o okrepljenem delovanju EU za mirno, trajnostno in uspešno Arktiko;
- (h) zagotavlja, da se spoštujejo in izpolnjujejo mednarodne zaveze Unije;
- (i) si prizadeva za ustrezno vključitev deležnikov, vključno z ustreznimi znanstvenimi in tehničnimi organizacijami, organi in programi, ter upoštevanje znanja domorodnega in lokalnega prebivalstva v pripravljalni fazi za ukrepe, obravnavane na zasedanjih pogodbenic, tudi na sestankih z znanstvenimi strokovnjaki v okviru Sporazuma, ter zagotavlja, da so ti ukrepi skladni s cilji Sporazuma;
- (j) spodbuja stališča, skladna z dobrimi praksami regionalnih organizacij za upravljanje ribištva na istem območju;
- (k) si prizadeva za usklajenost in sinergijo s politiko, ki jo Unija vodi v okviru dvostranskih odnosov na področju ribištva s tretjimi državami, in zagotavlja skladnost s svojimi drugimi politikami, zlasti na področju zunanjih odnosov, zaposlovanja, okolja, trgovine, razvoja, raziskav in inovacij;
- (l) si za svojo floto na območju Sporazuma prizadeva ustvariti enake konkurenčne pogoje na podlagi istih načel in standardov, kot se uporabljajo v pravu Unije, ter spodbujati enotno izvajanje navedenih načel in standardov;

- (m) spodbuja usklajevanje med Sporazumom in obstoječimi regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in konvencijami o regionalnih morjih, zlasti s Komisijo za ribištvo severovzhodnega Atlantika (NEAFC) in Konvencijo o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (Konvencija OSPAR), ter po potrebi sodelovanje s svetovnimi organizacijami v okviru njihovih pooblastil, kadar je to ustrezno;
- (n) dejavno podpira izvajanje Sporazuma, vključno s prispevanjem k skupnem programu znanstvenih raziskav in spremljanja, da bi se izboljšalo skupno razumevanje pogodbenic glede ekosistemov na odprtem morju osrednjega Arktičnega oceana ter zlasti določilo, ali bi lahko zdaj ali v prihodnosti obstajali staleži rib, ki bi jih bilo mogoče trajnostno loviti, in kakšni bi bili morebitni učinki takega ribolova na te ekosisteme;
- (o) zagotavlja združljivost med ukrepi za ohranjanje in upravljanje, določenimi za iste staleže v vodah pod nacionalno jurisdikcijo, in ukrepi, sprejetimi za odprto morje v skladu s členom 118 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu in členom 8 Sporazuma o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib;
- (p) zagotavlja skladnost z interesi Unije na območju Arktike kot regije z vse večjim strateškim pomenom.

2. USMERITVE

Unija si po potrebi prizadeva podpirati sprejetje naslednjih ukrepov Sporazuma:

- (a) ukrepov za spodbujanje ohranjanja in obnove biotske raznovrstnosti ter za spodbujanje trajnosti staležev in vključevanje vidikov podnebnih sprememb v postopek odločanja;
- (b) ukrepov za ohranjanje in upravljanje ribolovnih virov na območju Sporazuma na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja, vključno s celotnim dovoljenim ulovom in kvotami ali reguliranjem navora pri ribolovu živih morskih bioloških virov, ki jih ureja Sporazum, kar bi omogočilo, da se doseže delež izkoriščenosti največjega trajnostnega donosa. Po potrebi navedeni ohranitveni in upravljalni ukrepi vključujejo posebne ukrepe za staleže, ki jih je prizadel prelov, da se ribolovni napor ohrani v skladu z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi;
- (c) ukrepov za spodbujanje zbiranja podatkov, znanstvenih raziskav in znanstveno utemeljenih odločitev upravljanja, krepitve svojega odbora za skladnost, kulture skladnosti in rednih neodvisnih pregledov uspešnosti;

- (d) ukrepov za preprečevanje dejavnosti nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, odvracanje od njih ter njihovo odpravljanje na območju Sporazuma, vključno s pripravo seznama plovil, ki takšne dejavnosti izvajajo, in medsebojno uskladitvijo tovrstnih seznamov plovil med regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, ter ukrepov za spodbujanje sledljivosti rib in ribiških proizvodov na podlagi prostovoljnih smernic za sisteme dokumentacije o ulovu;
- (e) ukrepov spremljanja in nadzora na območju Sporazuma, da se zagotovita učinkovitost nadzora in skladnost z ukrepi, sprejetimi v Sporazumu, vključno s krepitvijo nadzora nad dejavnostmi pretovarjanja na podlagi prostovoljnih smernic Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) o pretovarjanju;
- (f) ukrepov za zmanjšanje negativnih učinkov ribolovnih dejavnosti na morsko biotsko raznovrstnost in morske ekosisteme ter njihove habitate, vključno z zaščitnimi ukrepi za občutljive morske ekosisteme na območju Sporazuma v skladu s Sporazumom in Mednarodnimi smernicami FAO za upravljanje globokomorskega ribolova na odprtih morjih ter ukrepi za preprečevanje in čim večje zmanjšanje nenamernega ulova, zlasti ranljivih morskih vrst, in postopno odpravo zavržkov;
- (g) ukrepov za zmanjšanje onesnaževanja morja in preprečevanje onesnaževanja morja s plastičnimi odpadki ter zmanjšanje učinkov plastičnih odpadkov, ki so prisotni v morju, na morsko biotsko raznovrstnost in ekosisteme, vključno z ukrepi za zmanjšanje vpliva zapuščene, izgubljene ali drugače zavržene ribiške opreme v oceanu in olajšanje prepoznavanja in odkrivanja take opreme ob upoštevanju prostovoljnih smernic FAO za označevanje ribolovnega orodja; povezanih ukrepov, sprejetih v okviru akcijskega načrta Mednarodne pomorske organizacije za boj proti plastičnim odpadkom;

- (h) ukrepov za prepoved ribolova, ki se izvaja izključno za namen pridobivanja plavuti morskih psov, s katerimi se zahteva, da se vsi morski psi iztovorijo z vsemi plavutmi, ki se naravno držijo trupa;
- (i) priporočil, po potrebi in v dovoljenem obsegu glede na zadevne ustanovne dokumente, ki spodbujajo k izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela;
- (j) po potrebi skupnih pristopov z drugimi regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, zlasti tistimi, ki sodelujejo pri upravljanju ribištva v isti regiji;
- (k) dodatnih tehničnih ukrepov na podlagi nasvetov pomožnih organov in delovnih skupin Sporazuma;
- (l) ukrepov, skladnih s cilji doseganja gospodarskih, socialnih in zaposlitvenih koristi ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano.

PRILOGA II

Vsakoletna določitev stališča Unije, ki se zastopa
na zasedanjih pogodbenic Sporazuma za preprečevanje
nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu

Pred vsakim zasedanjem pogodbenic Sporazuma, na katerem navedeni organ sprejme sklepe s pravnim učinkom za Unijo, se sprejmejo potrebni ukrepi, da se v stališču, izraženem v imenu Unije, upoštevajo najnovejše znanstvene in druge ustrezne informacije, predložene Komisiji, v skladu z načeli in usmeritvami iz Priloge I.

V ta namen in na podlagi navedenih informacij Komisija Svetu dovolj zgodaj pred vsakim zasedanjem pogodbenic Sporazuma pošlje pisni dokument, v katerem predstavi podrobnosti predlagane določitve stališča Unije, da bi lahko razpravljal in sprejel podrobnosti o stališču, ki bo izraženo v imenu Unije.

Če med zasedanjem pogodbenic Sporazuma, vključno med zasedanjem na kraju samem, ni mogoče doseči dogovora, da bi se v stališču Unije upoštevali novi elementi, se zadeva predloži Svetu ali njegovim pripravljalnimi telesom.
